

Årsplan Toppen Barnehage

2025-2027

Innholdsfortegnelse

Hvem er vi?	3
Tankene bak denne årsplanen	4
Årsplanens utforming – et årshjul	5
Tema: Robuste barn	6
Robuste barn - Voksnes ansvar og barnehagens rolle	7
Relasjoner, tilvenning og trygghet	8
Språk og kommunikasjon	10
Lek og sosial kompetanse	12
Kropp og helse	14
Natur, samfunn og bærekraft	16
Mangfold	18
Overganger, mot og mestring	20
Verktøykasse	22
Barnehagens samarbeidspartnere	24

Velkommen til årsplanen til Toppen Barnehage på Holt/Vestvollen i Lillestrøm kommune

Vi er stolte av å presentere dere vår visjon for barnehageårene 2025-2027, både tematikken vi vil fordype oss i, og det nye formatet vi har laget årsplanen i. Den er utarbeidet etter barnehageloven (2006) og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet 2017). Planen skal være et arbeidsdokument for barnehagepersonalet, men også gi informasjon om vår pedagogiske virksomhet til andre instanser og interesserte. Etter ønske fra foreldre i barnehagen om tips og triks til hjemmet, har vi utarbeidet en plan med stort fokus på voksenrollen rundt barna slik at det kan trekkes tips til foreldrerollen. Planen er fastsatt av barnehagens samarbeidsutvalg høsten 2025.

Hvem er vi?

Toppen barnehage

Etablert i 1990, og er en privat, foreldreeid barnehage organisert som et samvirkeforetak – Skedsmo Barnehager SA. Barnehagen ligger idyllisk og skjermet til på Holt Vestvollen, med nærhet til skog, friområder og med flott utsikt over Lillestrøm og omegn.

Vi har fire avdelinger og plass til 62 barn: Solstråle og Måneskinn (0–3 år) & Stjernesudd og Regnbue (3–6 år)

«Sammen når vi nye høyder»
I Toppen barnehage er vi stolte av det sterke fellesskapet vårt. Her står raushet, faglig nysgjerrighet og godt samarbeid i sentrum – og det merkes i hverdagen. Vi er en mangfoldig ansattgruppe med lang erfaring, god faglig kompetanse og høy pedagogtettethet.

Vi er en aktiv lærebedrift som tar imot elever, læringer og studenter fra høyskole og videregående opplæring. Det gir oss stadig nye perspektiver og holder fagmiljøet vårt levende og oppdatert. Vi har i en årrekke bygget opp et spesielt fokus på at vi er «sterkere sammen», og utformet slagordet vårt «sammen når vi nye høyder»

Tankene bak denne årsplanen

Høsten 2024 var hele personalgruppen på studietur til Reykjavik, Island.

Etter besøket satt vi igjen med nye inntrykk og inspirasjon for vårt planleggingsarbeid og praksis.

En av barnehagene vi besøkte hadde årsplan utformet som et årshjul, med temaområder for hver måned som skulle hjelpe de frem i livet. Vi har latt oss inspirere av utformingen, og laget vår egen variant som passer vår hverdag, forutsetninger og tanker, samt forankret i den norske barnehageloven og rammeplanen. I dette dokumentet henviser vi til rammeplanen i parentes med «KD» for «kunnskapsdepartementet».

Temaet for arbeidet de to neste årene springer ut fra hva vi ser økt behov for å fordype oss i- og jobbe med: skape mer robuste mennesker. Behovet for å bli mer robuste ser vi i de hverdagslige øyeblikkene: det å ha troen på seg selv og egne evner og det å forholde seg til andre, deres væren og grenser. Samtidig ser vi behov for å ruste oss opp til å møte en verden utenfor barnehagen: skolen, fremtiden og samfunnet der ute. Det vi ikke vet hva er enda.

Under «barn og barndom» i rammeplanen står det som følger: Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt. Barnehagen er også en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og **bidrar til å legge grunnlaget for et godt liv** (KD, s.8). Dette sitatet beskriver en viktig balanse mellom her-og-nå-perspektivet og fremtidsperspektivet, som vi skal ta hensyn til i arbeidet med en tematikk som kan virke i hovedsak fremtidsrettet.

I denne årsplanen har vi delt opp arbeidet med temaet til å romme syv temaområder, som vi mener til sammen skal være med på å gjøre barna mer robuste.

Årsplanens utforming - et årshjul

Årsplanen er utformet som en kalender som skal henge på veggen på avdelingene, og om ønskelig, pryde veggen i hjemmet.

Gjennom et år jobber vi med temaområdene fordelt i ulike måneder. På denne måten sikrer vi oss at vi systematisk jobber med alt i løpet av et år. Med de månedlige temaene har vi et fokus som hele barnehagen og hjemmet samles rundt. Temaene er fordelt i en avgrenset periode, men vi jobber allikevel med alle mer eller mindre gjennom året.

Hvert temaområde tar først for seg verdigrunnlaget som står bak, samt skildre voksenrollen vi etterstreber. Deretter har vi utformet en progresjonsplan for hvordan vi skal arbeide alderstilpasset med tematikken, og med fokus på å skape handlekraft: hva er det vi kan gjøre sammen for å nå målet med denne perioden?

Planen skal være et arbeidsdokument som brukes aktivt i planlegging og dokumentering av det pedagogiske arbeidet.

Til hvert temaområde følger en verktøykasse i slutten av dokumentet, med forslag til materiell vi kan ta i bruk. Vi har også utformet et planleggings- og evalueringsskjema som ligger i verktøykassen. Skjemaene skal brukes på avdelingsmøter når vi planlegger aktiviteter og ukeplan, og evaluerer det vi har gjort. På disse møtene skal det tilrettelegges for barnas medvirkning, ved at deres interesser og forutsetninger skal stå i fokus for å iverksette årsplanen i praksis.

Tema: Robuste barn

I barnehageårene 2025–2027 har vi valgt «robuste barn» som vårt overordnede tema. Vi ønsker å gi barna en solid ballast – en livskompetanse de kan bære med seg, nå- og i årene som kommer. Det handler om å mestre hverdagen, ha tro på egne evner, bygge gode relasjoner, bruke språket sitt, kjenne og regulere kroppen – og ikke minst: oppleve at de har en stemme og får være med å påvirke egen hverdag.

Hva legger vi i robusthet?

Et robust barn er ikke et barn som aldri faller, men et barn som tør å reise seg igjen. Et barn som våger å prøve, som kjenner seg verdifull, og som blir møtt med forståelse og varme når følelsene blir store.

Robusthet er noe som vokser i trygge relasjoner, i gjenkjennelige rutiner, i lek og fellesskap – og i hverdagsøyeblikk der barna opplever at de mestrer og betyr noe.

Under «barn og barndom» i rammeplanen står det slik: Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, **utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner** (KD, s.8)

Med «det robuste barnet» ser vi på evner og verktøy hos barnet, men også på miljøet rundt barnet. Vi vil bygge opp et miljø rundt barnet der andre rundt er trygge, hjelper, veileder og heier.

«Røtter til å
finne meg
selv, og
vinger til å
fly»

Robuste barn - Voksnes ansvar og barnehagens rolle

Hvorfor er det hensiktsmessig å arbeide med robusthet akkurat i barnehagen? Jo! Barnehagen er et sted for et kollektivt møte. Deres første møte med samfunnet: jevnaldrende, andre voksenpersoner enn familie og venner, nye rom.. Her har vi muligheter i fleng til å tilegne oss verktøy til sosial samhandling, moralsk danning og danne oss et verdigrunnlag.

Barnehagens verdigrunnlag speiles i rammeplanens seks grunnverdier som skal komme til uttrykk i de syv ulike temaområdene vi tar for oss i denne planen. Verdiene er 1: Barn og barndom, 2: Demokrati, 3: Mangfold og gjensidig respekt, 4: Likeverd og likestilling, 5: Bærekraft 6: Livsmestring og helse (KD, Kap. 1)

Fokuset til årsplanen skal starte med oss voksne. Vi vil etterstrebe en **autoritativ voksenstil**, som i diagrammet til høyre er en grensesettende voksen med varme. I arbeidet med å trygge, hjelpe, veilede og heie, ser vi at vi trenger både varme og kontroll. For at et barn skal oppleve å ha tro på seg selv, trenger de å møte voksne som har troen på dem. For at et barn skal lære å forholde seg til at andre rundt dem har sine behov og grenser, trenger barnet å ha rammer rundt seg selv også.

Under «livsmestring og helse» i rammeplanen står det: «**Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted** der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser» (KD, s.11). Progresjonsplanen som ligger under hvert tema har som formål å være aldersrettet, både for at innholdet i hverdagen skal føles trygt, men også utfordrende.

«Barn lærer mer av hvem du er, enn hva du

Voksenstiler

AUTORITÆR VOKSENSTIL

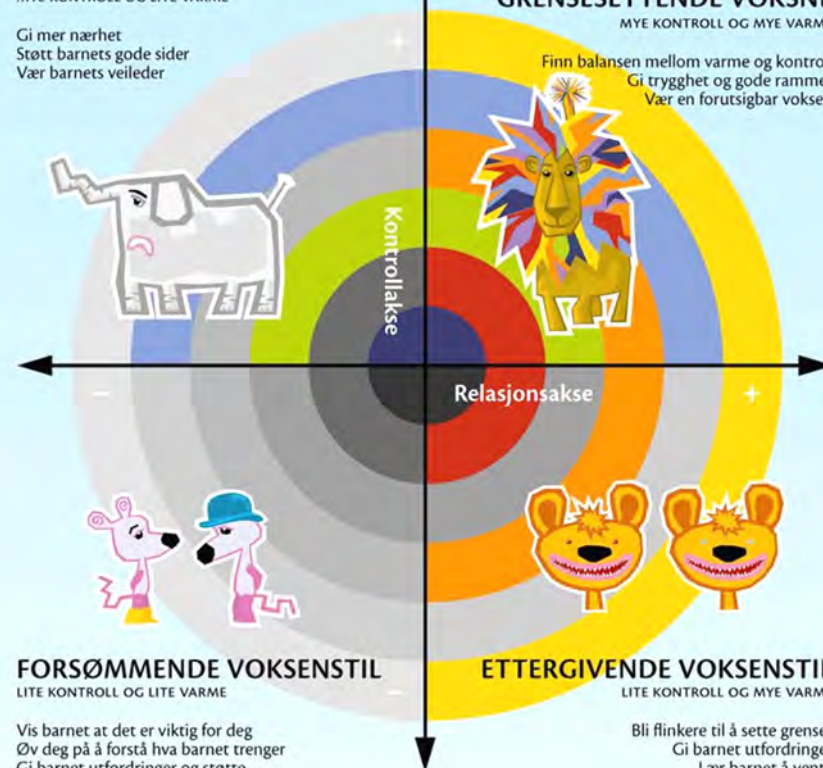
MYE KONTROLL OG LITE VARME

Gi mer nærhet
Støtt barnets gode sider
Vær barnets veileder

VARME OG GRENSESETTENDE VOKSNE

MYE KONTROLL OG MYE VARME

Finn balansen mellom varme og kontroll
Gi trygghet og gode rammer
Vær en forutsigbar voksen

* Figur hentet fra «prosjekt være

August & september

Relasjoner, tilvenning og trygghet

Barnehageåret starter med en tid som er helt spesiell – for små og store. Noen barn skal oppleve barnehagen for aller første gang, mens andre tar steget inn i nye grupper og roller. De minste skal få sine første relasjoner utenfor hjemmet, og de eldste på avdelingen skal finne sin nye rolle. Det er tilvenning på mange plan for små og store, og det vil være ekstra fokus på omsorg og relasjonsbygging i denne perioden.

Hva vi skal gjøre som voksne:

Tilvenningstiden handler om å bygge relasjoner og skape en grunnmur av å føle seg trygg. Barnas første inntrykk av barnehagen legges i møtet med oss voksne. Det er vi som skaper rammene, setter tonen og gir barna følelsen av å høre til.

- **Være til stede** og være sensitive i møte med barnas signaler, behov og følelser.
- **Skape trygghet** med varme, tydelighet og forutsigbarhet. Gi plass til at barna kan ha med et **overgangsobjekt**, en gjenstand hjemmefra de søker trygghet til.
- **Respekt** barns integritet i alle situasjoner – i trøst, stell, av- og påklledning og lek
- **Bygge relasjoner** ved å være stabile, anerkjennende og nysgjerrige voksne.
- **Støtte** barns følelsesuttrykk og hjelpe dem å uttrykke sine opplevelser og behov.
- **Skape forutsigbarhet** gjennom rutiner og visuell støtte.
- **Veilede og støtte** i overganger og nye situasjoner
- **Observere og justere** tempo og innhold etter barnas behov og reaksjoner.
- **Balansere** aktivitet og hvile
- **Inkludere foreldrene** gjennom samtaler og lav terskel for daglig dialog

1-2

- Har spesielt stort fokus på ro, nærhet, glede, savn og trøst og kommuniserer aktivt med kroppsspråk og ansiktsuttrykk
- Gjør barnehagen personlig med tildelte plasser og bursdagskalender
- Blir kjent med barnehagens inne- og uteområde
- Synger sanger, hører på musikk, blar i bøker, tar frem leker og bamser
- Gjentar navn på barn og voksne
- Har dagstavle og faste rutiner
- Forbereder i overganger på hva som skal skje
- Bruker konkrete og bilder til formidling
- Tar initiativ til lek og veileder i igangsetting av lek
- Veileder barna i å invitere til- og respondere på samspill med hverandre
- Vi blir kjent med Bjørnis og Henry

Arrangementer

Brannvernuka – Bjørnis lærer oss om sikkerheten rundt oss og hvordan vi holder oss trygge

Barnehagens bursdag – Vi feirer barnehagen vår

Foreldremøte for alle på huset

Foreldremøte for Toppenklubben for tidlig forberedelse til skolen

Oppstartsamtaler for nye barn på huset og storebarnssiden

3-4

- Etablerer rutiner for avdelingen med lek og opprydding, måltid og overgangssituasjoner
- Har dagstavle som viser hva vi skal gjøre den aktuelle dagen
- Har en klokke på avdelingen som viser barna rutinene for dagen og introduseres til å forstå forskjellen på lilleviseren og langviseren
- Blir kjent med plassen vår, hverandres navn, bursdager, aldre o.l.
- Har navneleker og samlingsstunder med fokus på å bli kjent med hverandre
- Lager liste over interessene til alle på avdelingen
- Har avdelingsmøte med barna på hva slags tema, turer og aktiviteter de vil ha
- Har samtaler om hva som gjør oss glad, trist, sint og redd, og hvordan vi vil bli trøstet. Vi lærer oss hverandres behov.
- Lager grupperegler sammen
- Setter vårt personlige uttrykk på avdelingen med formingsprosjekter
- Tildeles små ansvarsoppgaver
- Øver på selvstendighetsoppgaver
- Leser bøker om følelser, relasjoner, om barnehage, familier o.l.
- Har mye lek på barnehagens inne- og uteområde
- Går på noen turer i nærområdet til barnehagen
- Introdusere til de aldersinndelte gruppene: Solklubben (4-åringene) og Måneklubben (3-åringene).
- Har om brannvern, tar brannvernssjekker og har øvelser

5-6

- Starter opp med Toppenklubben og etablerer oss som de eldste på huset og klubbidentitet
- Introduserer det kommende året og har klubbmøte om hva slags turer og aktiviteter vi vil ha siste året i barnehagen
- Har barneintervju og lager en liste over alles interesser
- Lager klubbregler
- Snakker om skolestarten og hva vi vil lære oss til da
- Leser bøker om skolestart
- Får hver vår «Trampoline aktivitetsbok» med oppgaver vi skal løse sammen
- Har første tema i aktivitetsboken «hvem er jeg?»
- Setter vårt personlige uttrykk i barnehagen med formingsprosjekter
- Snakker med barna om trivsel og tilhørighet
- Har gruppemøte der vi kartlegger hverandres behov og hvordan vi kan hjelpe hverandre
- Viser de nye barna avdelingen vår og hjelper de i selvstendighetsoppgaver
- Veileder barna til å være selvstendige i overgangssituasjonene i hverdagen.
- Øver på forskjellen på lilleviseren og langviseren og tallsymbolene på klokken
- Går på klubbture
- Har om trygg ferdsel på tur og i trafikk
- Lærer om brannvern, hva en brann trenger for å vokse og for å slukkes. Hva gjør vi dersom det skjer uhell og får skader og hvordan vi kan unngå det

Språk og kommunikasjon

Når de trygge rammene er mer på plass i barnehagehverdagen, starter vi et målrettet arbeid med å styrke deres evne til å uttrykke seg – og til å forstå andre. Språk og kommunikasjon er en god hjelp videre i sosial samhandling: i lek og læring, identitetsskapelse og relasjonsbygging. ... og ikke minst, medvirkning i egen hverdag.

Hva skal vi gjøre som voksne?

Voksne har et særlig ansvar for å være gode språkmodeller, følge barnas initiativ, og bygge et miljø preget av lytting og nysgjerrighet. Ved å være bevisste i vår tilnærming og bruke pedagogiske verktøy aktivt, skaper vi rike muligheter for språkutvikling i fellesskap.

- **Aktive lyttere** - venter, undrer oss og gir barna følelsen av at deres ytringer har verdi.
- **Ivareta barnas språklige mangfold** ved å møte hvert barns uttrykk med respekt, la barna få bruke sitt språk både verbalt og non-verbalt, og gi plass til ulike måter å kommunisere på
- **Vi deler oss** i mindre grupper for å gi rom, tid og ro til fler å uttrykke seg og til å lytte til andre
- **Skape rike språksituasjoner** i hverdagen gjennom lek og aktiviteter, formelle og uformelle samlingsstunder, og samtaler. **Ta i bruk hjelpemidler og variere i formidling** med bøker, sanger, teater, bilder, flanellograf, dukker og bamser, rim, regler og spill
- **Bruke ulike kommunikasjonsformer** som kroppsspråk og musikk, enkel tegn til tale, ASK (Alternativ supplerende kommunikasjon), konkreter og bilder
- **Leke med språklige elementer** som munnmotorikk, lyder, takt og tone, rytme, volum og stemmekontroll
- **Være gode språkmodeller** ved at vi setter ord på omgivelsene og egne og barnas opplevelser, følelser og handlinger i hverdagen

Oktober & november

1-2

- Setter ord på alt vi gjør og på omgivelsene våre
- Har samlingsstunder med musikk, fortelling og skuespill
- Synger sanger, har rim og regler, har pekesanger og sanger med bruk av tegn og kroppsspråk
- Leser enkle bøker sammen
- Leker med å lytte til lyder og lage ulike lyder
- Leker med munnmotorikken
- Vi hermer
- Klapper stavelser
- Leker med telling
- Gir rom til å veilede i å uttrykke seg med hele kroppen
- Har tydelig artikulasjon kroppsspråk, ansiktsuttrykk og øyekontakt når vi prater med barna
- Fortsetter å bli kjent med ASK
- Øver på turtakning ved å vente på tur i daglige rutiner og aktiviteter
- Vi ser på bilder om hinduismen og Divali og blir kjent med enkle elementer i det
- Vi blir kjent med flaggene til landene som er representert på avdelingen og introduseres for ulike språk
- Har formingsprosjekt relatert til markeringene

Arrangementer

Verdensdagen for psykisk helse

Divali Hinduistisk lysfest

FN-dagen med fokus på barnekonvensjonen og mangfoldet av nasjoner i barnehagen vår

3-4

- Tar i bruk ASK i aktiviteter, rutiner og måltider
- Snakker oss gjennom dagens aktiviteter og rutiner, og setter ord på omgivelsene og handlingene våre
- Gjentar det barna sier på en korrekt måte
- Har varierte samlingsstunder med fortellinger, dramatisering, musikk og samtaler
- Øver på å ha felles fokus i samtaler, i mindre grupper og samlingsstund
- Har grupper som lar oss øve på turtaking: ta initiativ og lytte til andre
- Tar i bruk konkrete og bilder i formidling til barna
- Leser sammen i bildebøker
- Synger sanger og har regler og rim
- Utforsker instrumenter og leker med musikalske elementer som tempo og rytme når vi synger og lager musikk.
- Spiller spill
- Har lek og aktiviteter med munnmotorikk
- Lytter til lyder og undrer oss over hva det kommer av
- Introduseres for tall og bokstaver, og teller
- Inspirerer barna til å uttrykke seg gjennom tegning og formingsaktiviteter
- Undrer oss sammen, oppfordrer barna til å stille spørsmål og reflektere sammen
- Oppmuntrer barna til å sette ord på – og beskrive omgivelsene og situasjonene de står i
- Tilrettelegger for teaterlek, rollelek og dramatisering
- Tilrettelegger for sansemotorisk lek og kroppslig lek
- Blir kjent med hinduismen og hvordan de markerer Divali og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Har om ulike nasjoner, flagg og barnekonvensjonen

5-6

- Leser lengre bøker og fortellinger uten bilder, og samtaler om det vi leser
- Lytter til lydbøker og podkaster
- Øver på å gjenfortelle en bok, eller lese selv en bok ut fra bildene
- Inspirerer barna til å lage fortellinger i tegningene sine og uttrykke seg gjennom forming
- Jobber med tekstskaping og lager historier sammen med barna
- Øver på felles fokus over lengre tid, gjennom lengre samlingsstunder, fortellinger, dramatisering, musikk og samtaler
- Engasjerer barna til å produsere og stå for samlingsstunder
- Har teater der barna spiller roller
- Ha grupper med aktiviteter og spill som lar oss øve på turtaking: lytte, vente og ta initiativ og fange andres oppmerksomhet
- Øver på å rekke opp hånden i samlingsstund og lytte til andre når de tar ordet
- Har fokus på å reflektere med barna, undrer oss og stiller spørsmål
- Nyanserer ordforrådet: bruker beskrivende ord og undrer oss sammen over hva ulike ord betyr
- Leker med rim
- Prøver å spille enkle instrumenter i samspill med musikken
- Jobber med begynnende bokstavkunnskap, og å skrive eget navn
- Lærer oss tallsymboler og teller lenger
- Har oppgaveark og jobber i Trampoline aktivitetsbok
- Lærer videre om hinduismen og historien bak Divali-markeringen og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Har om ulike nasjoner, flagg og FNs arbeid og barnekonvensjonen

Desember & januar

Lek og sosial kompetanse

Barna har nå vært i barnehagen en stund, og relasjonene begynner å ta form. Dette er tiden for å styrke fellesskapet og arbeide målrettet med barnas sosiale kompetanse. Å mestre lek og samspill er en god hjelp i utvikling av vennskap og identitet – og barnehagen er et perfekt sted for å bli kjent med, øve seg og danne seg erfaringer med sosialt felleskap med ulike barn og voksne. Det vil vi utnytte!

Hva skal vi gjøre som voksne?

Vi skal være gode mot hverandre og være rollemodeller i hvordan man er mot hverandre for barna. Vi skal utstråle varme og behandle hverandre rettferdig og med gjensidig respekt. Vi skal etterstrebe et inspirerende lekemiljø og prise leken som væremåte, uttrykksform, spillerom og frirom. Vårt mål vil være å beskytte, bygge opp og berike leken.

- **Skape et positivt miljø** hvor alle barn opplever å være ønsket og nyttig
- **Være sensitive og veilede** i egne og andres opplevelser og følelsesuttrykk og være støttende i utvikling av følelsesregulering.
- **Være nærværende** i sosialt samspill og undre oss i konflikthåndtering: med fokus på problemløsning.
- **Undersøke og observere barnas evner** innenfor sosial kompetanse til: empati og rolletaking, prososial atferd, selvhverdelse, selvkontroll og lek, glede og humor (Kari Lamer)
- **Variere lekemiljøet** gjennom endringer i lekene og materialene barna har tilgjengelig
- **Styrke alles muligheter for deltakelse** gjennom gruppeinndelinger- og aktiviteter
- **Delta i lek** og innta ulike voksenroller i lek: igangsetter, parallelt, støttende/veiledende og som lekekamerat
- **Støtte barns frie lek** og introdusere nye lekeformer: parallelllek, rollelek, boltre- og vilter lek, konstruksjonslek og regellek
- **Presentere og ha temaer** på avdeling som samler barna og gir de felles referanser i lek.
- **Fremme fellesskapsfølelse** gjennom å ha samlingsstunder og felles arrangementer
- **Tilrettelegge for tilhørighet og eierskap ved at vi engasjerer barna** til å medvirke i og sette sitt uttrykk på omgivelsene.
- **Gi rom** for de som vil trekke seg tilbake, rom for hvile og forståelse og støtte i å leke alene
- **Iverksette tiltak** ved manglende lekekompetanse, utenforskap eller mistrivse

1-2

- Har teater og dramatiserer ulike roller med bamser, dukker og andre konkrete
- Leker med barna og setter i gang lek
- Viser omsorg i lek med å ivareta bamser, dukker og andre ting
- Følger barnets initiativ og støtter tidlige former for samspill
- Støtter barns følelsesuttrykk og er oppmerksomme på andres
- Øver på å dele og heie
- Veileder barna i utfordringer og konflikter
- Øver på felles oppmerksomhet i samspill og hermer
- Øver på å vente på tur i de daglige rutine og i aktiviteter som spill
- Har ASK med følelser
- Har samarbeidsprosjekter med forming
- Leser vennebøker
- Lager gaver og gleder andre
- Vi ser på bilder om kristendommen og jul og blir kjent med enkle elementer i det
- Vi ser på bilder om jødedommen og Hanukka og blir kjent med enkle elementer i det
- Vi har formingsprosjekt relatert til markeringene

3-4

- Introduseres for flere perspektiver gjennom dramatisering, teater og fortellinger
- Har samlingsstunder med fortellinger og rollespill som setter søkelyset på moral og empati
- Leker med å uttrykke oss gjennom gjenstander: bamser, dukker og lager rollespill
- Snakker om inkludering og ekskludering
- Tar i bruk bilder og konkrete om følelser og samhandling og samtaler rundt det
- Har gruppeaktiviteter med spill og øver på turtakning
- Øver på å få og ta ordet i samling. Øver på å rekke opp hånden og la andre prate
- Varierer og utvikler lekemiljøet på avdelingen og uteområdet
- Oppmuntrer til og hjelper i rollelek og har kostymer tilgjengelig
- Bruker bøker og samtaler til å snakke om relasjoner og følelser
- Gir samarbeidsoppgaver
- Hjelper barna i å sette ord på egne og andres følelser og handlinger
- Lager gaver og har om det å være glad i andre og å glede andre
- Har ASK om følelser, samspill og hjelp
- Øve på å hjelpe, heie og dele
- Blir kjent med kristendommen og hvordan de markerer jul og har formingsprosjekt med julen
- Blir kjent med jødedommen og hvordan de markerer Hanukka og har formingsprosjekt knyttet til markeringen

5-6

- Leser bøker og har fortellinger om samspill, følelser, rettferdighet og utfordringer, og samtaler rundt at det er flere perspektiver
- Ser på og har roller i teater
- Bemerker oss hverandres styrker og bidrag i felleskapet
- Snakker om inkludering og ekskludering
- Veileder barna i å metakommunisere (snakke om leken) i rollelek: gi roller, dramatisere roller, lage scenografi og finne rekvisitter
- Gir rom og tid for lek med større kompleksitet og samarbeid
- Oppmuntrer til å ta opp en lek man har lekt tidligere
- Øver på å finne plass til andre i leken
- Har samarbeidsprosjekter: formingsprosjekter, lager teater sammen, bygger noe...
- Lager tankekart med barna
- Lager gaver og snakker om det å glede andre og hvordan andre kan glede deg
- Spiller spill og øver på å tape og vinne
- Introduserer flere regelleker
- Lærer videre om kristendommen og historien bak julefeiringen og har formingsprosjekt med julen
- Lærer videre om jødedommen og historien bak Hanukka og har formingsprosjekt knyttet til markeringen

Arrangementer

Hanukka Jødisk lysfest

Jul Kristen høytid og norsk tradisjonsarv

SU sin juletreff

Adventssamling om juleevangeliet

Lucia Kristen markering

Nissefest Norsk barnehagetradisjon

Julevandring i kirken for de eldste

Kropp og helse

Vi går fra å tilrettelegge ekstra for sosiale erfaringer til å fokusere på de kroppslige erfaringene: kroppslig orientering, mestring, selvfølelse og selvtillit.

Det er bevegelsesglede, bli kjent med kroppen sin å tolke kroppslige signaler. I februar setter vi søkelys på barnas helhetlige helse – både fysisk og psykisk. Vi snakker om kropp og alt den kan, og alt den er. Hva kroppen trenger, kropp og følelser og kropp og grenser.

Hva skal vi gjøre som voksne?

I arbeidet med dette temaet skal vi voksne blant annet være særlig sensitive til barna, og veilede de i deres behov og integritet. Vi skal være kunnskapsformidlere og formidle hva det innebærer å ha en god helse, men også være forbilder i å utøve det selv i praksis. Vi skal være premissleverandører i å uttrykke bevegelsesglede og matglede. Vi må være bevisste over og erkjenne hvordan vår egen selvfølelse og selvtillit er, og hvordan det uttrykkes rundt barna.

- **Være trygge, varme og tydelige** voksne som tåler barns undring og utforskning
- **Skape et miljø** preget av bevegelse og hvile
- **Være positive** til bevegelseslek, inne og ute, og å ferdes i ulikt terreng, i alt slags vær og årstider
- **Tilrettelegge for** varierte lekemiljøer og lekemuligheter
- **Være bevisst våre egne følelser** knyttet til barnas risikolek, og hvordan dette påvirker barnas lek, samt **veilede barna i å kjenne kroppens muligheter og begrensninger**
- **Være nysgjerrige** i utforskning av nye smaker og å fremme matglede.
- **Veilede barna** i motoriske oppgaver og fysisk aktivitet
- **Gi barna kunnskap** om kropp, helse, følelser og grenser – på barnas premisser
- **Gi god tid** til måltid og har læringsopplegg knyttet til kosthold, mat som er bra/dårlig for kroppen
- **Vi følger helsedirektoratets anbefalinger** om kosthold og fysisk aktivitet
- **Vi serverer** næringsrik mat i barnehagen og får varmmat fra MatiBox

Februar

1-2

- Har bevegelsessanger og danser til musikk
- Tilrettelegger for lek i hinderløyper
- Går turer og beveger oss i ulikt terreng
- Støtter tidlig selvstendighet i av- og påkledning
- Setter ord på barnas følelser og behov
- Har smakstallerken
- Blir kjent med Henry
- Har rutiner for hygiene som håndvask
- Benevner kroppsdelene og hvordan vi beveger oss
- Øver på selvstendighet i å spise selv og rydde etter seg
- Utforsker med sansene og har sanseleker
- Har pekebøker og bøker om kroppen
- Vi baker
- Vi ser bilder om samisk kultur og blir kjent med enkle elementer i det.
- Vi kler oss ut og pynter til karnevalet
- Har formingsprosjekter knyttet til markeringene

Arrangementer

Samefolkets dag Nasjonaldagen til samefolket

Karneval Norsk barnehagetradisjon

Vinteraktivitetsdag i regi av SU

Vinteraktivitetsdag i barnehagen

3-4

- Har bevegelsessanger, yoga og dans som aktivitet
- Har hinderløyper
- Går turer og beveger oss i ulikt terreng
- Legger til rette for risikolek
- Leser bøker om kroppen
- Har plansjer om enkelte av kroppens organer og forteller om hvor de hører til på kroppen
- Har om grenser for egen kropp
- Lærer om det å slå seg, skade seg, og hva vi kan gjøre for å hjelpe.
- Lærer om hva som gjør oss syk
- Lærer om hygiene og praktiserer gode hygienevaner
- Øver på å kjenne igjen varme/kulde
- Ser hvordan bakterier/mugg/sopp kan danne seg på mat og snakker om hygiene knyttet til det
- Har bamsesykehus og bamsepsykolog
- Snakker om hvem vi kan få hjelp av dersom vi ikke har det bra
- Lærer om de ulike sansene og tester de ut sammen
- Utforsker nye smaker sammen og har smakstallerken
- Blir med på og bidrar i matlaging
- Ser på ulike funksjonsvariasjoner
- Blir kjent med samisk kultur og hvordan de markerer samefolkets dag. Har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Kler oss ut og pynter til karneval

5-6

- Lager danser og yogaprogram og leder det for resten av barnegruppen
- Har konkrete øvelser på ulike motoriske oppgaver som løping, klatring, balansering
- Lager hinderløyper som vi utfordrer oss selv og andre på
- Leser bøker om kroppen og kroppens utvikling, om privatliv og grenser
- Snakker om hvem vi kan få hjelp av dersom vi ikke har det bra
- Har plansjer av kroppens organsystemer og snakker om funksjonen til hver av de
- Øver på førstehjelp og lærer om skader, sykdommer, forebygging og smittevern
- Har bamsesykehus og bamsepsykolog og er med på å undersøke og finne ut hva de trenger for å få det bra
- Lærer oss å tenke riktig klær etter vær selv og kler på oss selv
- Ser hvordan bakterier, mugg, sopp vokser og hva som fremmer og hindrer de i å vokse
- Har lek med og utforsker sansene og hva det innebærer å ta de bort
- Lager mat sammen
- Lager plansjer over mat som er bra for kroppen vår, og hva maten gjør med oss
- Drar på lengre turer og utforsker det å ferdes i ulikt terreng
- Lærer videre om samisk kultur og historien bak hvorfor de har nasjonaldag og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Kler oss ut og pynter til karneval

Mars & april

Natur, samfunn og bærekraft

Vi vender blikket utover igjen. Grunnlag kan legges allerede i barnehagen i det å skape fremtidige voksne som tar vare på omgivelsene sine. I dette temaområdet skal vi se på naturen vår og nærmiljøet vårt, og tilegne oss vilje og kunnskap til å gjøre det beste for dem. For å sikre oss en bedre fremtid skal vi nå lære om naturens og samfunnets bærekraft.

Hva skal vi gjøre som voksne?

Vi voksne kan starte arbeidet med å fremme kjærlighet til naturen, og takknemlighet for nærmiljøet, ved å vise positive holdninger og respekt for dem. Samtidig må vi også se på hva det er som skader omgivelsene våres, erkjenne at vi er med på det, og å tilegne oss vaner som er mer miljøbevisste. En ting er kunnskapsformidlingen og holdningsendringen, men i dette arbeidet skal vi ha særskilt fokus på handlekraft, og sammen praktisere en bærekraftig livsstil.

- **Vise glede og respekt** for naturen
- **Være bevisst** på våre holdninger til miljøkrisen og hvordan holdningene er med på å fremme eller true jordens bærekraft
- **Ta vare** på dyr og vegetasjon rundt oss
- **Være konsekvente** på kildesortering og søppelhåndtering
- **Undre oss** sammen om livet ute, hvordan elementer i et miljø trenger hverandre og dyrevelferd
- **Se på** våre materialistiske vaner og finne måter å redusere forbruket vårt
- **Invitere** barna med i diskusjoner og spørsmål om forbruk og miljø, og verdien av tingene vi har
- **Sørge for** at barn får bruke teknologi som verktøy for utforskning og læring
- **Utforske og ferdes** i nærmiljøet og se på hvordan plasser og yrker hjelper og er avhengige av hverandre

1-2

- Utforske nærmiljøet på tur
- Har naturbingo
- Sanker inn ting vi finner på tur
- Har formingsaktiviteter med naturmaterialer
- Lære navn på dyr og planter
- Lærer forskjellen på baby- og voksendyr
- Kaster egen søppel og plukker søppel
- Sår frø og følger utviklingen
- Vanner planter
- Utforsker sanselig naturelementer som jord, vann og luft.
- Utforsker å være ute i ulikt vær
- Benevner hva ulikt vær er, og heter, og kler oss etter forholdene
- Leser bøker sammen om naturen og om ulike yrker
- Har om kylling, egg og påskeharen
- Har eksperimenter
- Vi ser på bilder om Islam og Id og blir kjent med enkle elementer i det
- Har formingsaktiviteter knyttet til markeringsdagene

3-4

- Drar på turer i områder med boliger, lekeplasser, butikk, skole, kirke, andre barnehager..
- Drar på tur til biblioteket
- Drar på tur til skogen
- Lærer å ferdes i trafikk
- Har natur- og nærmiljø bingo
- Utforsker ulike habitater: froskedam, skog, under stein..
- Tar i bruk verktøy til å fange og studere småkryp
- Ser i naturleksikon
- Følger utvikling fra egg til kylling og lærer om livets sirkel
- Snakker om hva som er bra/dårlig for naturen i nærmiljøet vårt
- Har rusken og rydder søppel i nærområdet med hansker
- Kildesorterer det hverdagslige
- Sår blomster og lærer om hva de trenger for å vokse
- Dyrker matplanter og smaker på det
- Handler på butikken og lager mat sammen
- Har eksperimenter
- Prøver å finne leker, bøker og spill som vi ikke bruker på avdeling og låner eller gir bort til andre avdelinger
- Blir kjent med påskefortellingen
- Har formingsprosjekter knyttet til påske
- Blir kjent med Islam og hvordan de markerer Id og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Vi ser på hvordan samfunnet kan tilrettelegge for ulike funksjonsvariasjon

5-6

- Går på turer til ulike plasser: By, skog, boligområder, industri og ser på yrker, arkitektur, vegetasjon..
- Lærer trafikkregler, skilt og refleks
- Reiser med kollektivtrafikk
- Besøker brannstasjon og bibliotek
- Utforsker flere habitater og undrer oss på forhånd hva vi vil finne der
- Bruker teknologi: mikroskop, kamera og digitale verktøy
- Leser naturleksikon og introduseres for artsbøker
- Følger utvikling av egg til kylling og lærer om livets sirkel til ulike dyr og planter
- Lærer om hva som er bra/dårlig for naturen i et globalt perspektiv
- Har rusken og har alltid med muligheter for å plukke søppel på steder vi drar på tur og kildesorterer
- Lager noe av søppelet: gjenbrukskunst
- Sår blomster og lærer om hva som hindrer de i å vokse
- Dyrker matplanter og lager mat med det
- Snakker om matens vei til butikkhyllene og lager mat
- Snakker om kortreist vs. langreist mat
- Har eksperimenter og øver på det å danne oss hypoteser i forkant
- Fikser ting hvis det er ødelagt
- Lærer videre om Islam og historien bak Id-markeringen og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Lærer historien om påskefortellingen
- Har formingsprosjekt knyttet til påske
- Vi ser på hvordan samfunnet tilrettelegger for funksjonsvariasjon

Arrangementer

Barnehagedagen i regi av utdanningsforbundet for å sette lys på viktige barnehagemaer

Rockesokk med fokus på funksjonsvariasjon
Id muslimsk markering

Påskesamling Norsk barnehagetradisjon

Overgangssamtale for skolestarterne

Foreldremøte i regi av SU

Jordens dag ivareta jordens ressurser

Dugnad

Mangfold

I omgivelsene våre er det ikke bare bygg og natur, men også mange mennesker. Livsmestring handler også om å kunne orientere seg i et samfunn med mennesker som lever på ulike måter – med forskjellig oppvekst, kultur og etnisitet, språk, tro og livssyn, og familieformer. Barna skal få utvikle stolthet over egen identitet, og samtidig lære seg å være nysgjerrige og respektfulle overfor andres perspektiver og levemåter. Eller som rammeplanen sier så fint: «Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og **positive holdninger til å leve sammen i fellesskap**» (KD, s.8)

Hva skal vi gjøre som voksne?

Alle temaer starter med oss voksne, og her er intet unntak. Det første arbeidet vil være å rette søkelyset mot egne holdninger og verdier, og hvordan det påvirker hvordan vi møter andre. Vi skal fremme grunnverdiene «likeverd og likestilling» og «mangfold og gjensidig respekt» (KD, kap.1). Vi ønsker å synliggjøre og utforske det mangfoldet som finnes både i barnehagen og i verden ellers – på måter som er tilgjengelige og meningsfulle for barna. Vi skal skape en inkluderende barnehagehverdag med plass til alle.

- **Være tydelige på verdier** som likeverd, respekt, likestilling, selvfølelse og toleranse
- **Etterstrebe** å skape et miljø preget av tillit og tilhørighet: kanskje demokratiets viktigste byggesteiner
- **Fremme fellesskapet** gjennom aktiviteter som gir felles erfaringer og fører til sosial utjevning
- **Synliggjøre mangfoldet** i barnehagen og verden utenfor
- **Vise nysgjerrighet** i å bli kjent med andre og verdien av at vi er forskjellige
- **Møte barnas spørsmål** og undring med åpenhet og respekt
- **Heie** på barnas egne uttrykk og skape trygge arenaer for å vise frem hvem man er
- **Inkludere** familienes og barnas erfaringer, språk og tradisjoner i det pedagogiske arbeidet
- **Bidra** til at barn utvikler forståelse for ulike religioner, livssyn og måter å leve på

Mai

1-2

- Snakker om «hvem er jeg» og «hvem er familien min»?
- Ser på bilder fra ulike markeringer vi har hatt og mimrer sammen
- Tar frem flaggene fra FN-markeringen og ser på nasjonene på avdelingene
- Ser i bøker og leter etter mangfold, likheter og forskjeller
- Har eventyr om ulikheter
- Setter ord på egne og andres særtrekk (eks. krøllete hår, øyenfarge, sterk, rask)
- Vi øver på å heie
- Smaker på mat knyttet til ulike matkulturer som krydder
- Hører på musikk i ulike sjangre
- Lager noe som vi gir bort og har fokus på å glede andre
- Vi ser på bilder om buddhismen og Vesak og blir kjent med enkle elementer i det
- Vi øver på fargene i det norske flagget og nasjonalsangen
- Vi pynter til 17.mai og feirer sammen

Arrangementer

Vesak Buddhistisk markering
17. Mai Norges nasjonaldag
Skolebesøk og SFO-besøk
Barnehagens årsmøte
Dugnad

3-4

- Ser på hva som er kulturen i min familie (familiemedlemmer, middager, rutiner ...)
- Tar frem flaggene fra FN-dagen
- Trekker frem barnekonvensjonen igjen
- Ser tilbake på markeringene vi har hatt gjennom året og repeterer om mangfoldet i språk, mat, klær..
- Repeterer hva de fem ulike verdensreligionene heter, deres hellige bygg, symboler, hellige bok ...
- Ser på ulikheter i hvordan vi ser ut og hva vi klarer
- Leser bøker om mangfold
- Hører fortellinger fra ulike kulturer og land
- Utforsker duft og smak fra ulike land/kulturer
- Blir kjent med ulike dansestiler og musikk sjangre
- Snakker om ulike familieformer og tegner familiene våre
- Snakker om stolthetsfølelsen
- Snakker om kjærlighet, hvem vi er glade i og hvordan vi føler oss med dem
- Gleder en annen avdeling med noe
- Blir kjent med Buddhismen og hvordan de markerer Vesak og har formingsprosjekt knyttet til markeringen
- Vi snakker om nasjonaldagen, grunnloven, 17.mai-tog og tradisjon knyttet til 17.mai-feiringen
- Øver på nasjonalsangen, tegner flagget og pynter til feiringen

5-6

- Ser tilbake på markeringene vi har hatt gjennom året som har vært og ser på forskjeller og likheter med de
- Tar frem flaggene fra FN-dagen, og snakker om de ulike nasjonene igjen
- Øver på noen regler i FNs barnekonvensjon og hører om barn i andre land
- Leser bøker om mangfold og samtaler rundt det
- Snakker om at det finnes ulike livssyn og levemåter
- Lærer om mattradisjoner fra andre land, og om matrestriksjoner og faste
- Introduseres for og øver på filosofering som tenke- og uttrykksform
- Hører fortellinger fra ulike land og kulturer
- Øver på ulike dansestiler og ulike musikk sjangre, og lager egen dans
- Snakker om ulike familieformer og tegner familie våre
- Snakker om stolthetsfølelsen og hva som gjør hver enkelt stolt
- Snakker om kjærlighet, og gleder noen i eller utenfor barnehagen med noe
- Snakker om styreform og verdigrunnlaget i Norge (konge, demokrati, lover)
- Har om hvorfor vi feirer 17.mai og tradisjon knyttet til markeringen
- Synger nasjonalsangen, tegner flagget og pynter til feiringen
- Lærer videre om Buddhismen og historien bak Vesak-markeringen og har formingsprosjekt knyttet til markeringen

Juni & Juli

Overganger, mot og mestring

Barna står foran små og store forandringer, enten det handler om å gå fra bleie til do, være minst til å bli størst når nye starter til høsten, fra størst til minst på ny avdeling, eller for de eldste – å ta steget videre til skolen. Vi pakker sekken med erfaringer og opplevelser fra året som har vært, og løper inn i det nye. Disse månedene er tid for tilbakeblikk og avslutninger, samt fremtidsblikk der vi forbereder og øver på å møte det vi har i vente ... og ikke minst, få være nervøse og nysgjerrige sammen.

Hva skal vi gjøre som voksne?

Vår rolle som varme og grensesettende voksne er å støtte barna i overgangene de skal møte, og gi dem troen på at de kan møte nye situasjoner. Vi ønsker å veilede de til å klare mer selv og klare nye triks. Vi vil heie på dem når de er utenfor komfortsonen, og vi vil være klar med en klem når det blir for mye. Vi vil se verdien i alle skritt de tar. Vi vil være tålmodige - for det viktigste vi kan gi barna, det er tid.

- **Inspirerer og motiverer** til å utfordre seg selv og gå ut av komfortsonen. Vi er bevisste verdien av et støttende stillas når man skal lære seg noe nytt og få til mer (Vygotskij)
- **Balanserer** så godt vi kan utfordringene barna står ovenfor slik at de gir nok utfordring, samt ikke er utenfor rekkevidde av å klare
- **Trygge** barna i at det går fint om de ikke mestrer alt, og at **vi skal hjelpe** dem
- **Fokusere** både på hverdagslig mestring, og det å mestre et mål man har satt seg lengre frem i tid
- **Veileder** barna i å mestre nye selvstendighetsoppgaver og egenledelse
- **Øver sammen** på å tørre å vise seg frem, hevde seg, spørre om hjelp og å heie på andre
- **Tilrettelegger for** å gi barna nye opplevelser og erfaringer
- **Gir rom og tid** til å bli kjent, og forberede seg på det nye

1-2

- Drar på sommertur, og utfordrer oss på å dra et sted lenger bort fra barnehagen og være borte lenger
- Øver på selvstendighetsoppgaver slik som å spise selv, gå på do, av- og påkledning, rydde og delta i daglige gjøremål
- Øver på å spørre om hjelp og ta initiativ til samspill
- Snakker om at det kommer nye små til høsten og møte de på drop-in
- Øver til sommeravslutningen og lager pynt til den
- Står på scenen sammen og har fremføring for alle familiene på huset
- Har avslutning for de eldste på avdelingen som skal begynne på storebarnsavdeling
- Snakker om at det de ulike familiene vi har rundt oss, hva jenter og gutter kan, om kjærlighet og om det å være glad i noen
- Vi har om farger
- Vi har formingsaktivitet knyttet til Pride-markeringen

Arrangementer

Drop-in + besøk på ny avdeling for de som bytter avdeling

Foreldremøte for nye foreldre til høsten

Skolebesøk og SFO-besøk

Sommertur

Sommeravslutning familiene inviteres

Avslutninger for barna på avdelingene

Pride Markering med fokus på mangfold i familieformer, og fremme stolthet, kjærlighet, inkludering og felleskap

Overgangssamtaler intern mellom avdelingene

3-4

- Drar på sommertur og utfordrer oss på å dra et sted lenger bort
- Prøver oss på å klare ting vi ikke har klart før
- Øver oss på selvstendighet i hverdagslige gjøremål og egenledelse
- Veiledes i å spørre om hjelp
- Har aktiviteter med tall og bokstaver
- Øver til sommeravslutningen og å stå på scenen foran hverandre
- Lager pynt til sommeravslutningen sammen
- Har forestilling foran alle familiene på huset
- Avdelingsbesøk for de som skal bytte avdeling
- Forbereder oss på at vi får nye grupper til høsten
- Snakker om mangfold i familieformer, i hva jenter og gutter er og kan, om kjærlighet og stolthet
- Vi har om Pride-flagget, pynter til- og markerer Pride med fokus på å la alle få være den de er

Personalet rydde ned og forberede til sommerstengte uker, samt gjøre klart til nye barn på avdelingene til høsten

Vi takker for at vi har fått låne de små og ønsker all lykke videre til dem som skal ut på nye eventyr ♥

5-6

- Drar på sommertur som er en siste formel tur sammen
- Snakker om skolestart, alt vi kan glede oss til og hva vi har i vente
- Øver på det som er skolens ønske er at vi har særlig fokus på egenledelse: ta initiativ og ha trygghet i seg selv, holde orden på tingene sine, lede seg selv i overgangssituasjoner og søke hjelp når man trenger det
- Har aktiviteter med tall og bokstaver
- Øver til sommeravslutningen og å stå på scenen foran andre. Vi øver også på å motivere hverandre og stå sammen med de som synes det er mer skummelt
- Lager pynt til sommeravslutningen og lager kostymer
- Har forestilling på scenen foran alle familiene på huset. Har en ekstra forestilling for familiene med bare Toppenklubben.
- Har avslutning dedikert til de som skal starte på skolen og gjør stas på dem, både med barna på avdelingen og med foreldrene. Vi mimrer om årene vi har hatt sammen og snakker om alt vi vil savne..
- Snakker om mangfold i familieformer, i hva jenter og gutter er og kan, om kjærlighet og stolthet
- Vi pynter til, og snakker om hvorfor vi markerer Pride i Toppen Barnehage: her hører alle til

Verktøykasse

Relasjoner, tilvenning og trygghet

COS (Circle of Security) som grunnlag for voksenrollen og refleksjon
ASK dagstavle med bilder/symboler for å skape oversikt og forutsigbarhet
Tilvenningsskriv
Oppstart-/overgangssamtaler med foreldre
Vennebøker
«Hvordan har jeg det i dag?»-tavle for å synliggjøre og uttrykke følelser
Bjørnis for brannvern
Henry førstehjelpsbamsen

Språk og kommunikasjon

ASK: alternativ supplerende kommunikasjon
Bøker
Kostymer til rollespill
Rim/regle-leker, sang og musikk
Spill
Språkskapet: snakkepakken og språkkommoden, språkkofferter og eventyrposer
Samtalekort, flanellograf, skyggeteater og konkrete
Kartlegginger: TRAS, Eva, Bo Ege, Nya, SIT, Askeladden, MIO (tidlig matematisk språk og forståelse)
Logopedtjenestens hefte for munnmotoriske øvelser
Skriv fra logopedtjenesten taleflyt og tale tempo
Lytte til lydbøker, lydlotto, podkaster, eventyr..
Babblarna (ønsker oss)
Boken «Fest og feiring: God Divali!»

Lek & sosial kompetanse

ASK, samtalekort og bilder for å snakke om følelser og samhandling
Småsteg – (valpen og sneglen) håndduker for sosial og emosjonell læring
Bøker, eventyr og fortellinger om samspill, følelser og tilhørighet/utenforskap
Salaby: jeg vet
Hjerteprogrammert
Spill for samarbeid
Kostymer, bamser og dukker til rollespill og rollelek
Røde og grønne tanker
Observasjonsskjema 1-10 for sosial kompetanse og lekdeltakelse: Fra barnas verneombud – barnehagemiljø
COS fargeleggingsskjema som kartlegger ansattes relasjon til barna
BTI Lillestrøm kommune – bedre tverrfaglig innsats. Her ligger både handlingsmodell, kartleggingsskjemaer og samtalskjemaer for mistanke i mistriksel hos barn og unge.
Teambuilding
Boken «Fest og feiring: God Jul!»
Boken «Fest og feiring: God Hanukka!»

Kropp og helse

Serien «Sånn er jeg og sånn er det»
Forsøk-/ og naturfagsskap
Henry førstehjelpsbamsen
Bevegelsesutstyr for motorikk og fysisk aktivitet
Helsedirektoratets anbefalinger om kosthold og fysisk aktivitet
Utemiljøet, uteboden og utelekeplasser
Røde og grønne tanker
Bøker og filmer om følelser, kropp og helse
Salaby jeg vet og kroppen min eier jeg
RVTS: snakke med barn simulator

Pedagogiske verktøy fra Stine Sofie Barnehagepakke Bildestøtte og samtalekort BTI Lillestrøm kommune – bedre tverrfaglig innsats. Her ligger både handlingsmodell, kartleggingsskjemaer og samtalskjemaer for mistanke i mistrivsel hos barn og unge. Boken «Samenes nasjonaldag»
<i>Natur, samfunn og bærekraft</i>
Rugemaskin og utstyr til klekking av kyllinger Artsbøker / artskart Bøker om natur og dyr Forsøk og naturfagsskap, fangst- og observasjonsutstyr (lupe, håv, forstørrelsesglass) Blekkulf miljøvern i havet Tarkus trafikk flip-over Bee-Bot, iPad/kamera, mikroskop, lysplate Naturmaterialer og søppel (gjenbruk) Boken «Fest og feiring: God Id!»
<i>Mangfold</i>
Bøker om mangfold, kultur, rettigheter, identitet, fest og feiring – bøkene, samenes nasjonaldag, demokrati Filmer/serier «sånn er jeg og sånn er det», «hjem til..» Globus, kart og flagg Musikk fra hele verden Bilder og konkrete knyttet til tradisjoner, klær, hjem og språk Materiale fra foreldre og familier i barnegruppa Boken «Fest og feiring: God Vesak!»
<i>Overganger, mot og mestring</i>
Barnesamtaler og intervju Egenledelsesplanen til PPA Tilvenningsskriv

<i>Diverse</i>
Planleggingsskjema: planlegge innholdet på avdelingen Evalueringsskjema: evaluere innholdet på avdelingen COS fargelegging skjema som kartlegger ansattes relasjon til barna Skjemaer for utviklingssamtaler
Ulike veiledere for forebygging og tiltak i arbeid med barn og familier i sårbare situasjoner Salaby: Jeg vet og «kroppen min eier jeg» Barnas verneombud: Barnehagepakka til Stine Sofies stiftelse, verktøykassa til barnehagemiljø og mobbing og krenkelser BTI Lillestrøm kommune – bedre tverrfaglig innsats. Her ligger både handlingsmodell, kartleggingsskjemaer og samtalskjemaer for mistanke i mistrivsel hos barn og unge. Rutiner og veiledere i PBL mentor
Barnehageloven: Aktivitetsplikten §41-43 og aktivitetsplan Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (2017) Barnehagens vedtekter

* Verktøykassa er sammensatt av materialer vi har på huset, og dokumenter og nettsider som ligger i mapper i barnehagens sky, tilgjengelig for de ansatt

Barnehagens samarbeidspartnere

Barnehage - Hjem

- **Foreldresamtaler:** Pedagogisk leder på avdelingen har foreldresamtaler om barnas utvikling og trivsel. De har også ekstra samtaler ved behov for ekstra oppfølging. Vi har også daglige uformelle samtaler om barnas dager ved henting og levering.
- **Mykid:** Kommunikasjonsplattformen ansatte og foreldre bruker. Her gir barnehagen beskjeder om hva vi skal gjøre gjennom ukeplan og hva barna trenger de aktuelle dagene. Vi gir ut beskjeder om andre ting, innkallelser til møter og samtaler, bevarer personopplysninger i barnemappen deres og legger inn bilder med tekst på hva vi har gjort hver dag. Foreldrene gir beskjeder og legger inn fravær.
- **Foreldremøter:** Vi har et i regi av barnehagen i begynnelsen av hvert barnehageår, et for skolestartene, et i regi av SU og et for nye foreldre til høsten
- **Samarbeidsutvalget:** Foreldrerepresentanter fra alle avdelingene som er et talerør mellom foreldre og barnehagen. De representerer forelderådet.
- **Styret:** Består av daglig leder, en ansattrepresentant og fire foreldre som er valgt inn ved årsmøtet. Styret er øverste organ i barnehagen, arbeidsgiver til daglig leder, og har som hovedoppgaver å påse at vi driver forsvarlig drift og driver etter gjeldene lover og regler.
- **Dugnader:** Foreldre bidrar i vedlikehold av barnehagen gjennom noen timer dugnadsarbeid i løpet av året
- **Årsplanen:** Denne årsplanen er utformet etter ønske fra foreldrene om å kunne trekke relevansen til forelderollen og aktiviteter på hjemmebane, slik at vi kan jobbe mer målrettet sammen.
- **Forelderens medvirkning:** Barnehagen ser stor ressurs i, og ønsker innspill og initiativ fra foreldre på innholdet i barnehagen.

Barnehage - Skole:

Skolen og barnehagen gjør seg kjent med hverandres arbeid, og barnehagen orienterer seg om hva som er ønskelig at barna lærer i barnehagen før skolestart. Vi besøker skolen og SFO med skolestarterne, og foreldrene får egne besøksdager. Vi skriver overgangsskjemaer til skolene for hvert enkelt barn som starter, og lager overgangsplan ved behov for særskilt oppfølging.

Våre samarbeidsinstanser:

- **Barnehagemyndighet i Lillestrøm kommune:** Daglig leder er på ledermøter og kurs i regi av kommunen. Barnehagen har samordnet opptak med Lillestrøm kommune, og vi tilrettelegger for barn med spesielle behov § 37. Vi svarer på ulike tilsyn.
- **Pedagogisk-psykologisk avdeling:** Ved bekymring knyttet til barnas utvikling kan vi med samtykke fra foreldrene få veiledning og tiltak i barnehagen.
- **Barne- og ungdomspsykiatrien:** tilbud som utreder og behandler psykiske tilstander
- **Logopedtjenesten:** Ved bekymring for barnas språkutvikling kan foreldre og barnehagen søke hjelp fra logopedtjenesten.
- **Helsestasjon:** Ved bekymring eller ekstra oppfølging knyttet til barnas utvikling kan vi få råd og veiledning etter samtykke med foreldrene
- **Barnevernet:** Barnevernet kan bistå familier som har det særlig utfordrende, med veiledning og avlastningsordninger. Barnehagen har meldeplikt dersom vi har bekymring knyttet til barnas omsorgssituasjon (Barnehageloven §46). Barnehagen informerer foreldrene med unntak av mistanke om grov vold eller seksuelle overgrep. Daglig leder har to samarbeidsmøter med barnevernet i året.
- **Psykisk helse og familiestøtte:** De tilbyr tverrfaglige møter der vi kan få bistand fra helsestasjon, PPA, barnevernet og psykisk helse og familiestøtte. De tilbyr også kurs, veiledning og kompetanseheving for familier.
- **Utdanningsinstitusjoner:** Vi tilbyr ansatte å ta videreutdanning og tar imot barnehagelærerstudenter og barne- og ungdomsarbeidere. Vi er en godkjent lærebedrift.

Ved mistanke om at et barn blir utsatt for mobbing og krenkelser i barnehagen:

Barnehagen følger barnehageloven §41: Nulltoleranse og forbyggende arbeid. Dersom vi oppdager at et barn blir mobbet eller krenket trer aktivitetsplikten inn, §42 og §43, og barnehagen lager og iverksetter en aktivitetsplan.

«It takes a village to raise a child»

Flipp meg om,
så ses vi igjen
neste
barnehageår!